

Tisková zpráva ze dne 1. 7. 2022

Výročí povodně 1997 - 25 promarněných let

Miliarda utracená a efekt minimální

Přes 1000 milionů korun utratilo za 25 let Povodí Odry ve snaze vybudovat protipovodňovou ochranu tří obcí v povodí řeky Opavy - Brantic, Zátoru a města Krnova. Efekt je ale nulový - nestojí ani jedno ze slibovaných opatření, v obcích nejsou tolik slibované protipovodňové hráze, není zrekonstruován jez v Krnově, místní mosty mají stejnou propustnost jako v roce 1997 a v případě povodně se opět ucpou dřevem. Stavba kontroverzní přehrady nemá ani územní povolení, územní řízení pro vynucený obchvat přehrady je pozastaveno, třetina pozemků pro něj není pořád vykoupena a hodnocení EIA ztratilo platnost v únoru 2022. Pokud by se teď, po 25 letech, prohnala údolím horní Opavy povodeň podobného rozsahu jako v roce 1997, budou obyvatelé vesnic a měst díky neschopnosti úředníků Ministerstva zemědělství katastrofou postiženi stejně, ne-li hůře, jako v roce 1997. Stav krajiny a lesů (až 70 % z rozlohy povodí horní Opavy tvoří jesenícké lesy) je totiž horší než v roce 1997.

Vláda v roce 2008 na základě podkladů předložených Povodím Odry vybrala jednu z variant protipovodňové ochrany (usnesení vlády ČR č. 444 ze dne 21. dubna 2008) a rovněž schválila harmonogram prací, který pak Povodí mnohokrát změnilo a termíny posunulo, ale přesto nikdy nebyl ani náznakem dodržen. Navzdory alternativě bez přehrad, navrhované obcí Nové Heřminovy a ing. Václavem Čermákem, úředníci Ministerstva zemědělství a Povodí Odry tvrdošjně prosazovali a prosazují výstavbu přehrad v Nových Heřminovech a především se oddávají nečinnosti. Navzdory problémům s přehradou totiž mohly (a podle vládního usnesení i měly) být před stavbou přehrad dokončeny hráze v obcích. Dodnes nejsou.

Čas ukázal, že Povodí Odry není schopno ani při extrémních nákladech problém reálně řešit a namísto toho si platí reklamní agentury, které mají za úkol vhažovat lidem do schránek dezinformační tiskoviny, šířit polopravdy, zastrašovat zastupitele obce Nové Heřminovy a vylepšovat image Povodí Odry tvrzením, že „soubor protipovodňových opatření na horní Opavě se státnímu podniku Povodí Odry daří úspěšně naplňovat.“ Celý projekt je ale ve skutečnosti jen superdrahou Potěmkinovou vesnicí.

Povodí Odry od začátku přípravy protipovodňové ochrany na horní Opavě zadává varianty řešení tak, aby vyšla jako nejvhodnější varianta s retenční nádrží Nové Heřminovy. S podporou Ministerstva zemědělství a později i Ministerstva životního prostředí prosazují toto řešení za každou cenu. Uvedené instituce zamítají zadání studie, která by komplexně dořešila variantu individuální ochrany obcí a Krnova bez stavby nádrže. Z obsáhlé výměny dopisů, při níž byli zástupci ministerstev vysloveně

upozorňování na nevýhodnost protipovodňových opatření s přehradou, vyplývá, že stát nezajímá efektivnost investic ve vodním hospodářství. Politické orgány rozhodovaly na základě chybných a povrchních podkladů. Stát nehodlá prověřit investici za 7 mld. Kč, i když existuje řešení s obdobným účinkem, levnější o 2 až 3 mld. Kč, k občanům Nových Heřminov ohleduplnější a k přírodě mnohem citlivější.

Ludvík Drobný, starosta Nových Heřminov, řekl:

„Naše obec trvá na podmínce souhlasu se stavbou, pokud bude záměr výsledkem seriózního posudku nezávislých odborníků, s možností podrobit rozhodovací proces oponentuře. Neustále nabízíme státu možnost diskuse o alternativách protipovodňové ochrany, bohužel bez úspěchu. I nyní by bylo možno stavby urychlit zastavením výstavby přehrady. Snížily by se podstatně náklady a v uvolněném údolí řeky Opavy by mohl vzniknout suchý poldr s řízeným rozlivem do krajiny, který nikoho neohroží.“

Ing. Václav Čermák, nezávislý vodohospodář, řekl:

„Z předložené dokumentace Povodí Odry vyplývá, že i bez přehrady bude ochrana obcí standardní, tj. Q_{20} s bezpečnostním převýšením břehů 0,5 m. Zkapacitnění koryta řeky Opavy v Krnově je navrženo na Q_{100} bez převýšení. K obvyklé míře ochrany v Krnově je třeba zajistit převýšení ochranných prvků 0,4 m. Stavba přehrady je proto nadbytečná a velmi škodlivá. Podle řešení Povodí Odry s přehradou je plánovaná míra ochrany všech sídel na řece Opavě pod přehradou Q_{100} a je zjevně naddimenzovaná. Podle doporučení našich, rakouských i nizozemských norem je standardní ochrana obcí s rozptýlenou zástavbou Q_{20} . Je zřejmé, že protipovodňová ochrana na stoletou povodeň (Q_{100}) všech sídel pod přehradou NH je ve srovnání s ochranou jiných měst a obcí v ČR nadměrná. Plyne to mimo jiné přímo ze strategie protipovodňové ochrany v povodí Odry²), ze které je patrné, že ani hustě osídlené celky, jako například Ostrava-Svinov, nemají plánovanu v některých úsecích větší ochranu před povodněmi než Q_{20} , maximálně Q_{50} . Z toho vyplývá, že v povodí Odry není míra protipovodňové ochrany sídel proporcionální.“

Mgr. Ivo Dokoupil z Hnutí DUHA Jeseníky řekl:

„Povodí Odry doposud hrálo vabank hru se státními prostředky, ve které bohužel přehrada funguje jako úspěšné beranidlo na státní rozpočet. Plánuje jakousi „Potěmkinovu přehradu“, stavbu na cizích pozemcích, které nevlastní, a v katastru obce, jejíž souhlas nemá. Nádrž, jejíž příprava již stála miliardu a 25 let příprav, je ale v nedohlednu a občané tak marně již 25 let čekají na nějakou ochranu před povodněmi. Stavbu, která je zcela nepotřebná, protože lze těch 6000 obyvatel kolem řeky Opavy ochránit i bez ní. Namísto drahých studií a plánování a zbytečných demolcí domovů obyvatel údolí mohlo Povodí Odry, státní podnik, již dávno stavět odsazené hráze v Branticích, Zátoru a v Krnově, jak bylo plánováno i podle vládního usnesení z roku 2008, kdy se počítalo s tím, že hráze budou postaveny před výstavbou nádrže (v příloze harmonogram). Díky nesmyslnému prosazování konfliktního, drahého a složitějšího řešení s přehradou navíc dodnes obyvatelé Krnova, Brantic a Zátoru nemají lepší ochranu než v roce 1997.“

Jelikož úředníci Ministerstva zemědělství 25 let nezvládají řešení problému protipovodňové ochrany na řece Opavě, žádáme jejich odvolání a zahájení nové diskuse

---

o rychlých alternativách. Nelze čekat dalších 25 let. Kolikátá generace se dožije tolik slibované ochrany před povodněmi a kolik to bude stát miliard?"

Poznámky:

- 1) Studie Ing. V. Čermáka: <http://www.noveherminovy.eu/studie-ing-cermaka-2005/d-2677/p1=2192>
- 2) Plán oblasti povodí: https://www.pod.cz/plan-oblasti-povodi-Odry/d-povodne/tabulky/td_4_1a.pdf

Kontakty:

Ing. Ludvík Drobny, starosta Nových Heřminov, tel.: 733329260, e-mail: ou.nove.herminovy@seznam.cz

Mgr. Ivo Dokoupil, koordinátor Hnutí DUHA Jeseníky, tel.: 777787927, e-mail: ivo.dokoupil@tiscali.cz

Ing. Václav Čermák, nezávislý vodohospodář, tel.: , e-mail: vac.cermak@volny.cz

Přílohy:

- Harmonogram z vládního usnesení z roku 2008
- prezentace Povodí Odry o plánovaných opatřeních a termínech